

การศึกษาค้นคว้า: ปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้

FAMILY STUDY: PROBLEMS AND BARRIERS TO BLOOD SUGAR CONTROL IN PERSONS WITH UNCONTROLLED DIABETES TYPE II

ศรัณย์พร มณีวงศ์ 4937552 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: นพวรรณ เปียชื่อ, Ph.D. (Nursing), แสงทอง ชีระทองคำ, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาค้นคว้า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ โดยใช้กรอบแนวคิดของระบบครอบครัว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 2 รายและสมาชิกครอบครัวทุกคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวมีการบริโภคอาหารประเภทแป้งและไขมันในปริมาณมาก บริโภคผักในปริมาณน้อย ชอบอาหารที่มีรสหวาน ไม่มีการออกกำลังกายหรือออกกำลังกายแต่ไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งมีความเครียดจากภาวะเศรษฐกิจและความกังวลเกี่ยวกับอนาคตของบุตร อย่างไรก็ตามมีการรับประทานยาตรงตามขนาดและเวลา และมีการป้องกันภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด คือ การปรับบทบาทของครอบครัว ทักษะเกี่ยวกับการบริโภคอาหารและการออกกำลังกาย และการไม่ตระหนักถึงภาวะแทรกซ้อนระยะยาว ซึ่งปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกครอบครัว

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนในการประเมินปัญหาและอุปสรรคในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดโดยเฉพาะในด้านการบริโภคอาหาร การออกกำลังกายและการจัดการความเครียด และกำหนดแนวทางการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ช่วยลดปัญหาอุปสรรคดังกล่าว รวมทั้งการให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อให้การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ปัญหาและอุปสรรค / การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด / ผู้ที่เป็นเบาหวาน ชนิดที่ 2

FAMILY STUDY: PROBLEMS AND BARRIERS TO BLOOD SUGAR CONTROL IN PERSONS WITH UNCONTROLLED DIABETES TYPE II**SARANPORN MANEEWONG 4937552 RACN/M****M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSE PRACTITIONER)****THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: NOPPAWAN PIASEU,
Ph.D.(Nursing), SANGTHONG TERATHONGKUM, Ph.D. (Nursing)****ABSTRACT**

This family study was conducted with an aim to describe the behaviors, problems, and barriers in blood-glucose control of persons with uncontrolled diabetes type II. The family system theory was used as a conceptual framework of the study. Data were collected by in-depth interviews with two persons with diabetes type II and all of their family members. Data were analyzed by content analysis.

Results revealed that the families had high carbohydrate and fat intake, low vegetable intake, and preference for food with a sweet taste. They also had no exercise or irregular exercise, had financial stress, and anxiety about the future of their children. However, they adhered to medication according to dosage and time, and prevented hypoglycemia. Problems and barriers to blood sugar control included adjusting family role, attitudes toward food consumption and exercise, and unawareness of long term complications. Those barriers were caused by both intrinsic and extrinsic factors affecting the family.

Results suggest that community health nurse practitioners assess problems and barriers to blood sugar control particularly food consumption, exercise, and stress management. Then, they could develop approaches to promote healthy behaviors that reduce those barriers and encourage family participation for behavioral modification in order to effectively control blood sugar of persons with diabetes type II.

**KEY WORDS: PROBLEMS AND BARRIERS / BLOOD SUGAR CONTROL /
DIABETES TYPE II**